

SECTION 6. METHODS OF TEACHING SOCIOLOGY

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-490-0-13>

METHODOLOGY OF TEACHING SOCIOLOGY FOR STUDENTS OF TECHNICAL COLLEGES

МЕТОДОЛОГІЯ ВИКЛАДАННЯ СОЦІОЛОГІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ КОЛЕДЖІВ

Halaburda I. I.

*Lecturer at the General
Education Subjects
Separate Structural Unit Zhytomyr
Automobile and Highway Professional
College of National Transport
University
Zhytomyr, Ukraine*

Галабурда І. І.

*викладач загальноосвітніх дисциплін
Відокремлений Структурний
Підрозділ Житомирський
автомобільно-дорожній фаховий
коледж Національного
Транспортного Університету
м. Житомир, Україна*

Соціологія (від латинського *societas* – суспільство і грецького *logos* – наука) – це наука, що вивчає формування та функціонування соціальних груп, які становлять суспільство, а також досліджує взаємодію та соціальні відносини між ними. Водночас соціологія розглядає людину як основного творця цих спільнот і ключового суб'єкта історичного прогресу [2, с. 77].

Загалом вивчення цієї науки в технічних коледжах є важливим елементом всебічної освіти, що сприяє формуванню критичного мислення та розуміння соціальних процесів. Попри технічні спеціальності орієнтовані на конкретні професійні навички, знання соціології допомагає студентам усвідомити ширший контекст своєї професійної діяльності, її вплив на суспільство та взаємодію з іншими людьми.

На думку М. Примуш, студенти технічних закладів освіти, більшість із яких у недалекому майбутньому стануть частиною соціальної еліти, матимуть вирішальний вплив на формування основних параметрів українського, а також міжнародного суспільства. Тому важливо, щоб вони були не лише висококваліфікованими фахівцями у своїй професійній сфері, але й соціально компетентними особистостями. Здобувачі вищої освіти повинні розуміти закони соціальної організації, мати знання про механізми суспільних змін і бути здатними до

ефективної взаємодії з іншими. Опанування основ спілкування та розуміння суспільних процесів дозволить їм бути успішними як на професійному рівні, так і в соціальній сфері [4, с. 183].

Згідно з Л. Ліпичем та О. Балагурою, соціологія в технічних коледжах належить до загальноосвітніх дисциплін і не є профільною для студентів, але її значення не можна недооцінювати. Основною метою викладання цього предмета є розвиток у студентів ширшого світогляду та вдосконалення їхнього мислення. Ця наука сприяє формуванню здатності аналізувати складні соціальні процеси, розуміти причини та наслідки суспільних явищ, а також усвідомлювати власне місце у світі. Опанування соціологією допомагає студентам не лише науково осмислювати життєві ситуації, а й розвиває навички критичного мислення, що є важливим для розуміння навколишньої дійсності. Вона сприяє усвідомленню того, як різні соціальні чинники впливають на технічні інновації, економічні та політичні процеси [3, с. 18].

Я вважаю, що викладання цієї дисципліни в технічних закладах освіти повинно бути спрямоване на усвідомлення соціальних процесів і здатності аналізувати взаємозв'язки між технічними інноваціями та суспільством. Студенти повинні вивчати, як соціальні структури та інститути впливають на розвиток науки й техніки, а також як технічні зміни впливають на соціальну динаміку.

Метод дискусії у викладанні соціології для студентів є одним з ефективних способів активного навчання. Він базується на обміні думками між студентами, а також між студентами та викладачем, сприяє розвитку самостійного мислення, навичок аналізу та аргументації. Під час дискусії студенти вчаться критично оцінювати висунуті положення, поважати різні погляди та обгрунтовано відстоювати власну думку [5].

Метод пізнавальних ігор є ще одним важливим інструментом у процесі викладання соціології для студентів технічних коледжів. Пізнавальні ігри – це спеціально організована інтерактивна діяльність, яка поєднує навчання з елементами розваг. Такий підхід не лише активізує навчальний процес, але й сприяє глибшому засвоєнню знань, розвитку навичок та вмінь у студентів [1, с. 40].

Ще одним ефективним способом викладання соціології є складання тестових завдань на задану тему з курсу або за вільним вибором студента. Вони можуть охоплювати практичні застосування соціологічних теорій та аналіз соціальних явищ. Студенти, вибираючи тему для тестів, мають можливість самостійно визначити сфери, що їх найбільше цікавлять або в яких вони хочуть поглибити свої знання. Така свобода вибору стимулює їх до дослідження та осмислення матеріалу,

що сприяє розвитку аналітичного підходу до вивчення соціології [3, с. 21].

Загалом комплексне застосування різноманітних технік у навчанні цієї дисципліни має на меті розвиток соціологічного сприйняття у студентів технічних навчальних закладів. Воно дає можливість поступово подолати ідейну недосвідченість та підвищити рівень загальної гуманітарної освіти, що є важливим не тільки для особистісного зростання, але і для успішної професійної діяльності [3, с. 21].

Отже, викладання соціології в технічних коледжах є важливим складником освіти, який сприяє розвитку критичного мислення та розуміння соціальних процесів серед студентів. Завдяки різноманітним методам навчання, таким як дискусії, пізнавальні ігри та тестові завдання, студенти отримують можливість не лише глибше осмислити соціологічні теорії, але й застосовувати їх у практичних ситуаціях. Усе це дозволяє студентам краще усвідомлювати своє місце у суспільстві та вплив технічних інновацій на соціальні процеси.

Література:

1. Бондар В. Н. Дидактика: ефективні технології навчання студентів. Київ, 1996. 136 с.
2. Кравчук О. Ю. Соціологія : конспект лекцій для студентів технічних спеціальностей. Миколаїв : НУК, 2020. 164 с.
3. Ліпич Л. М., Балагура О. О. Формування соціологічної уяви у студентів технічних закладів освіти в процесі викладання соціології. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право/* 2021. Вип. 4(52). С. 17–22.
4. Примуш М. В. Загальна соціологія. Київ : Видавництво «Професіонал», 2004. 592 с.
5. Шостак І. Особливості викладання соціології у системі вищої освіти. URL: https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/1371/1/shostak_12069_5.pdf (дата звернення: 15.09.2024).